

EWĠENJU BORG: IS-SENGLĠAN LI TIEĠHU BDIET IL-KAWŻA TAL-BEATIFIKAZZJONI

Żgur li kienet ġurnata ta' ferh għall-Maltin kollha meta, fit-12 ta' Marzu 1997, l-Arcisqof Ġuzeppi Mercieca hareġ l-editt li bih għarrafna li se jibda l-proċess tal-Beatifikazzjoni u l-Kanonizzazzjoni ta' Ewġenju Borg. Ma setgħux ma jifirhux xi ftit iżjed in-nies ta' l-Isla għax Ewġenju tweled f'din il-belt fl-24 ta' Lulju 1886 minn Salvu Borg u Karmena (Mirabelli). Ta' tmien snin, il-familja tiegħu ġarret lejn il-Hamrun. Imma, xorta waħda, hu jibqa' l-ġieħ ta' din il-belt li tatu t-twelid.

STRUMENT IMPREZZABBLI

Dwar Ewġenju, hemm wisq x'wiehed jgħid. Imma jiena nara fih fuq kollox tliet kwalitajiet: i) kien strument f'idejn Dun Ġorġ, ii) kellu l-moħħ ta' mexxej, u iii) kien mogħni b'semplicità li tiġbdek.

Xi drabi, bniedem ikollu ideali kbar li għalihom ikun lest li saħansitra jagħti hajtu. Imma, jekk ma jsibx min jagħtih daqqa ta' id, il-hidma tibqa' ma tiżviluppax u forsi qatt ma tiehu r-ruħ. Dawn il-hsebijiet jiġu quddiem għajnejja meta nahseb f'Ewġenju li qatt ma sibtha bi tqila li nsejjahlu "kbir". Imma hu qatt ma haseb li kellu xi haġa speċjali.

Ewġenju sar strument providenzjali f'idejn Dun Ġorġ Preca, il-Fundatur tas-Socjetà tad-Duttrina Nisranija (Museum). Bhala lajk u nisrani b'impenn, Ewġenju habb lil Dun Ġorġ u ssahhar għal warajh. Min-naħa l-oħra, hadd daqs Ewġenju ma deher adattat biex ikun superjur ta' socjetà li kienet qed titwieled. Dun Ġorġ ra fih dawk il-kwalitajiet li xtaq li ma jonqsu qatt f'superjur.

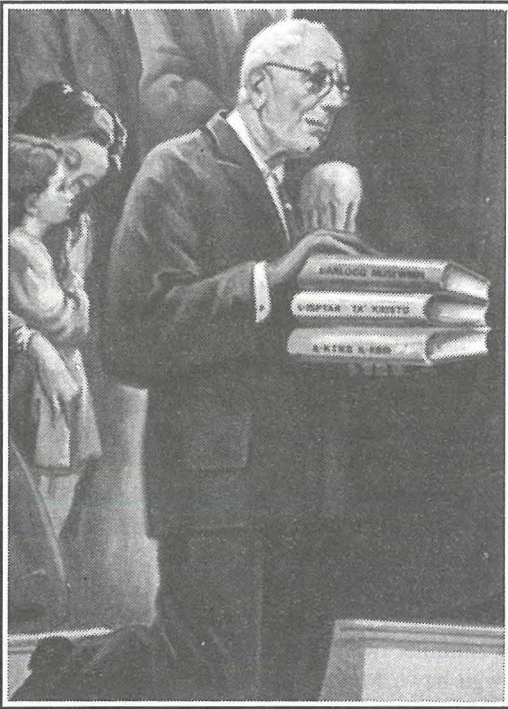
IS-SUR EWĠEN

Iż-żgħażaġh kienu mitluqin għal rihhom. Hadd ma kien imexxihom. Kienu jagħmlu dak li jfettlilhom. Is-seminarista Ġorġ Preca ntebah b'dan u ried isalvahom. Dawk tal-Hamrun kienu jiltaqgħu fuq iż-zuntier tal-knisja jew f'xi għalqa biex joqogħdu jirakkuntaw xi ċajtiet lil xulxin. Kienu jaraw kif jgħaddu ż-żmien. Imma, fosthom, kien hemm ukoll xi żgħażaġh puliti u li jilbsu b'mod eleganti. Wiehed minn dawn, bl-istess imġieba tiegħu, kien donnu l-kap tagħhom. Dan kien Ewġenju Borg. Kienu joqogħdu għal kliemu. Darba waħda, dawk iż-żgħażaġh fettlilhom jifthu każin, u lil Ewġenju għamlu president. Għall-istima li kienu jġibulu, kienu jsejhulu "is-Sur Ewġen". Dan kien lejn is-sena 1906, meta hu kellu 20 sena.

IDAHHAN BLA WAQFIEN

F'dak iż-żmien, is-sigaretti kienu rhas. Ewġenju kien fost dawk li jdahhnu bla waqfien. Is-seminarista Ġorġ Preca ried jara x'jagħmel għalihom. Hu nduna li Ewġenju kellu xi kwalitajiet li fl-oħrajn ma kenux. Billi f'it kienu miġbudin għat-tagħlim u għall-Knisja, Ġorġ Preca ġibidhom billi hadhom għal xi għawma f'Sa Maison jew għal xi loġha b'xi ballun taċ-ċarruta. Imma, b'sorpriza għal Ġorġ Preca nnifsu, Ewġenju kien ihajjar lil dawk iż-żgħażaġh biex jagħmlu xi ċahdiet. Ġie li stedinhom jieqfu mit-tippjip għal xi ġimgha. Huma kienu juruh li kienu kapaċi jagħmlu dan. Kienu joqogħdu wkoll għall-kelma tiegħu.

Ġie li fettlilhom jagħmlu mhatra biex jaraw kenux kapaċi jgħaddu xi granet bla ma jitekellmu. Kwazi b'ċajta bejniethom, huma kienu jiltaqgħu u joqogħdu jkellmu lil xulxin bis-sinjali. Imma Ewġenju, fi żmien l-ewwel laqgħat mas-seminarista Preca, hajjar lil shaħ biex imorru jagħmlu qrara tajba u jibdew hajja aħjar. Is-seminarista Preca ġie ordnat saċerdot fit-22 ta' Diċembru 1906. Lil dak iż-żagħżuġh, hu baqa' josservah, u ma setax ma jingibidx lejha b'imhabba speċjali.

Ewġenju Borg – partikular minn pittura ta' Pawlu Camilleri Cauchi (1980).

F'PASSIĠĠATI JEW FUQ IL-KAMPNAR

Ewġenju kien għadu nieqes hafna mit-tagħlim. Dun Ġorġ, min-naha l-oħra, kien jittama li permezz tiegħu jilhaq hafna oħrajn. Ewġenju nnifsu għie li rakkonta b'dawn il-kelmiet: "Dun Ġorġ fuq il-kampnar tal-knisja kien jgħallimni l-att ta' l-indiema u r-rużarju".

F'wahda minn dawk il-laqgħat ta' fuq iz-zuntier tal-knisja tal-Hamrun, Dun Ġorġ tafa' fuq dawk iż-żgħażaġh harsa mhux tas-soltu. Hu hares lejhom biex, minn fosthom, għazel lil Ewġenju. Lilu qallu: "Int, nhar il-Hadd, ejja passiġġata miegħi". B'ton ta' familjarità Dun Ġorġ beda jsejjahlu Ġeġe. Din il-kelma hadet post ismu fis-Socjetà li kienet sejra titwaqqaf.

Dun Ġorġ u Ġeġe ftiehmu li jiehdu magħhom il-Bibbja, kisra hobz, basla, biċċa ġobon, u flixkun inbid. Irhewla lejn ir-raba' fl-inhawwi ta' Santa Venera, lejn fejn kien hemm l-istazzjon tal-ferrovija. Dahlu f'għalqa, fittxew il-kenn taht sigra tal-harrub, u ntefghu fuq blata halli jistrieħu.

Bi tqanqil ta' mhabba spiritwali mill-iżjed kbira, Dun Ġorġ lil Ġeġe beda jfissirlu xi passi mill-Bibbja. Ġeġe kien jirakkonta li Dun Ġorġ qallu li l-ewwel kapitlu ta' l-Ewangelju ta' San Ġwann kien tqil.

ĠEBLA LI SSIR PEDAMENT

Sa mill-ewwel żmien, lil Ġeġe Dun Ġorġ tah x'jifhem li riedu jkun bħal "ġebła": jiġifieri l-pedament ta' bini spiritwali li kien qed ihejji. Donnu Ġeġe kien għal Dun Ġorġ dak li San Pietru kien għal Kristu.

Hekk bdiet sensiela ta' passiġġati. Jekk lil Ġeġe, Dun Ġorġ riedu jkun bħala blata, kien mehtieg li hu jkollu mis-sahha tal-blat. Kien hemm bżonn li jibnih fuq is-sod halli jkun jista' jsahhah lill-oħrajn.

Madankollu, minn dejjem kien hawn l-ilsna hżiena. Kien hawn min saħansitra xerriedha li Dun Ġorġ u Ġeġe kienu jiltaqgħu halli jiftiehmu għal xi kuntrabandu. Għalhekk, il-passiġġati nqatgħu.

Sa hawn, is-Socjetà tad-Duttrina Nisranija kienet għadha ma twaqqfitx. Imma, f'għajnejn Dun Ġorġ, fl-1907, dak iż-żagħżuġh ta' 21 sena kien diġà qed jidhirlu bħala wiehed ideali biex jafdal fuq idnejh opra kbira. Hu beda jitgħallem malajr. Beda jidher dejjem iżjed kemm kien ta' hila biex imexxi oħrajn, u fl-istess hin jiġbidhom lejh. Ewġenju Borg innifsu lanqas biss kien qed jintebaħ li l-istess semplicità tiegħu kienet qed tagħmel minnu mexxej ideali. Kien qed isir jaf jagħti parir. Imma qatt hadd ma baża jtkellem miegħu. Dun Ġorġ innifsu, aktar ma sar jafu aktar habbu, u ntebaħ li kellu f'idejh gawhra prezzjuża. Dun Ġorġ qatt ma nidem talli lil dak iż-żagħżuġh fdalu f'idejh socjetà li kienet sejra tikber hafna. Ewġenju dahal għall-hidma b'responsabbiltà kbira u qatt ma ried imeri lil Dun Ġorġ. Lill-Fundatur tal-Museum, Ewġenju baqa' jarah id-dawl ta' hajtu f'konsagrazzjoni ta' hajja mogħtija għat-tagħlim tat-tfal.

Farka mill-opra ta' Ewġenju Borg għall-hidma favur it-tfal tista' tidher f'kitba oħra.

Materjal hafna iżjed jinstab fil-kitba tiegħi: *Dun Ġorġ Preca: Hajja, Xieħda, Dokumenti*, v. I (1880). Kitba oħra tajba hi ta' Ġorġ Borg, *Ewġenju Borg, P.E.P.*, (1986)

Fr. Alexander Bonnici O.F.M. Conv.